

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland
leren van strokenteelt.

Effecten strokenteelt op akkervogels

Suzanne van de Straat
Het Zeeuwse Landschap

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

In Theorie

- Minder verspreiding ziektes/plagen over de gewassen
- Hogere biodiversiteit
- Hogere overlevingskans (jonge) broedvogels
- Hoogste effectiviteit strookbreedte 3-6 meter (WUR)
- Versterking aantrekkelijkheid landschap

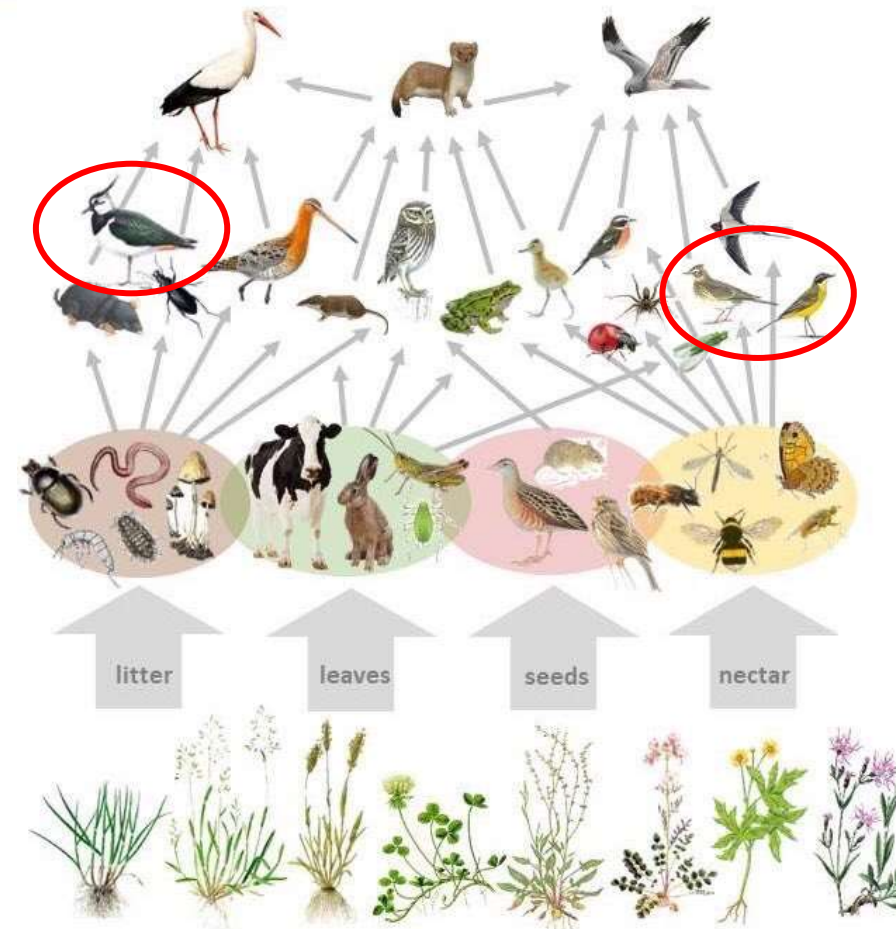

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Waarom akkervogels tellen?

- Indicatorsoort
- Volg het voedsel
- Vogels → Bodemdieren → nutriënt beschikbaarheid voor gewasopname

Afbeelding: <https://viva-concept.com/advies/>

Strokenteelt

- Breedte van stroken circa 3-32 meter (varieert per partner)
- Variatie in gewassen
 - Wens voor minimaal 3 verschillende gewassen
- Kopakker
 - Ingezaaid met gras(-klaver)/zomertarwe
- Tarwe- en maisstoppel in de winter (tot 15 maart)
 - Voedselvoorziening en schuilgelegenheid akkervogels en insecten
- Wens voor 1 á 2 overhoekjes op de kopakkers

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Locaties strokenteelt in Zeeland

- Schouwen-Duiveland, 2 percelen
- Noord-Beveland, Rusthoeve
- Zuid-Beveland, 3 percelen
- Walcheren, 1 bedrijf
- Zeeuws-Vlaanderen, 1 perceel

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Monitoring akkervogels

- 5/6 ochtendbezoeken
- Periode april-half juni
- Alle (akker)vogels genoteerd in Avimap App

Data-analyse van 3 strokenteelt percelen worden meegenomen in landelijke data-analyse over strokenteelt WUR

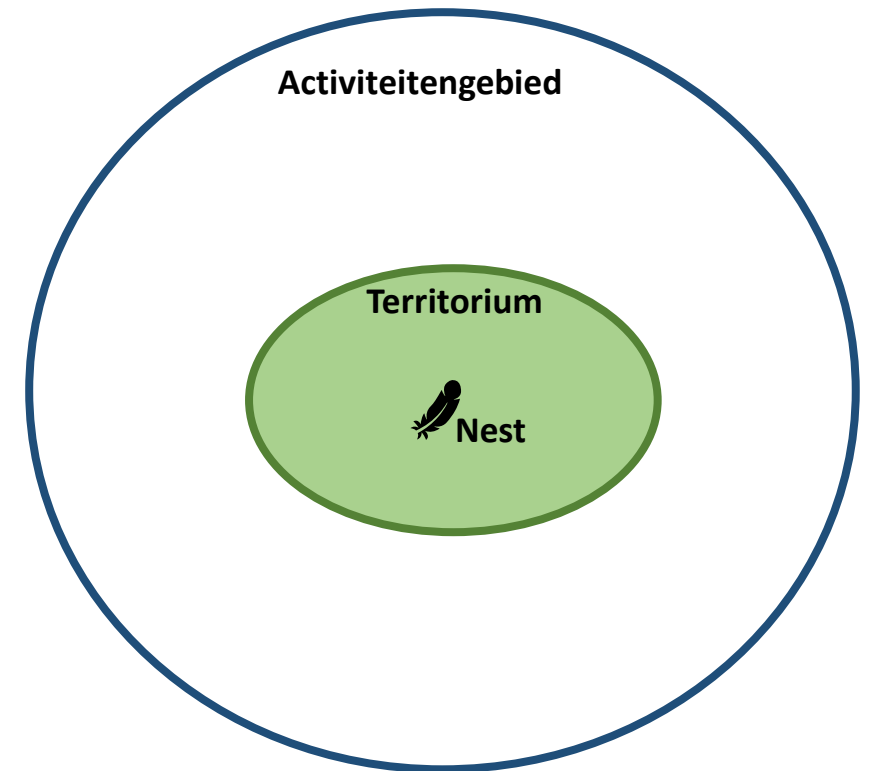

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Territoria

- *Een deel van het leefgebied om te beschermen tegen soortgenoten en de jongen groot te brengen.*
- Telling, territoria wanneer een soort minimaal 2 tellingen bepaald gedrag vertoond op een specifieke locatie

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Gewassen in strokenteelt

- Aardappel
- Ui
- Bieten
- Maïs
- Zomergranen (haver, gerst, tarwe)
- Gras-klaver
- Ethiopische mosterd
- Blauwmaanzaad
- Bladrammenas
- Luzerne
- Peen
- Erwt
- Mengteelt (veldboon/erwt tarwe)

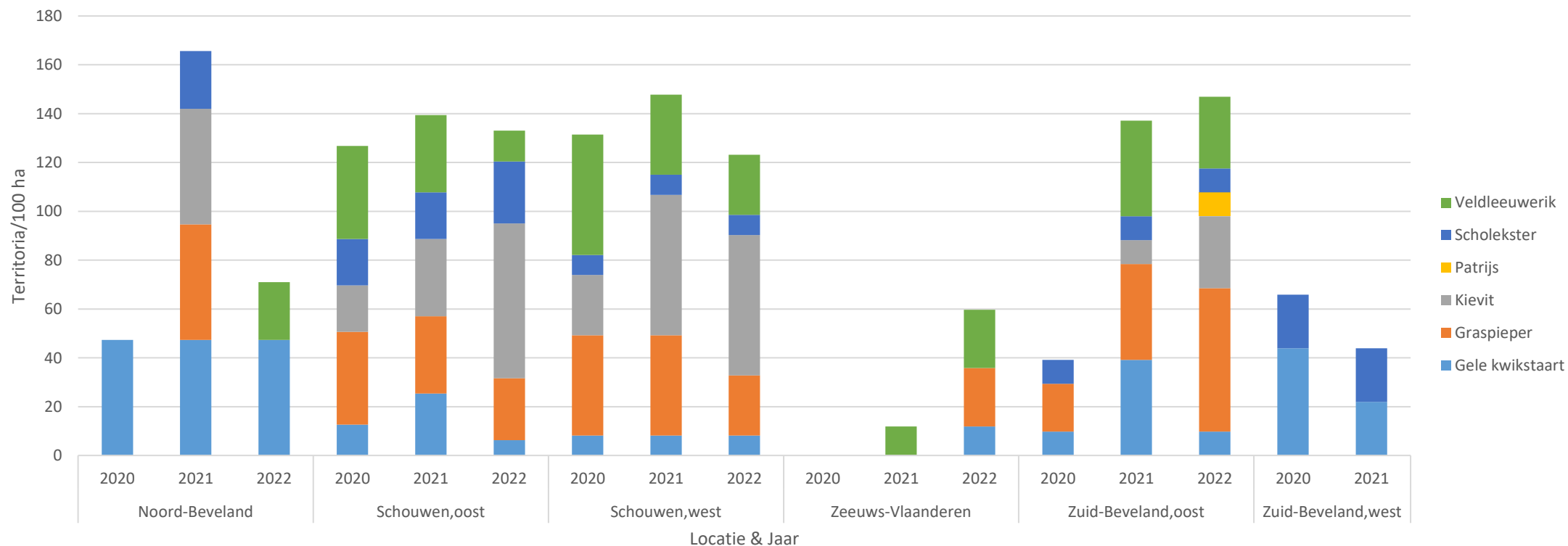
Meest voorkomende combinaties

- Zomergranen, luzerne/bladrammenas, maïs
- Aardappel, zomergranen(2 verschillende), bieten
- Gras-klaver, maïs, zomergraan
- Gras-klaver, luzerne, maïs

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

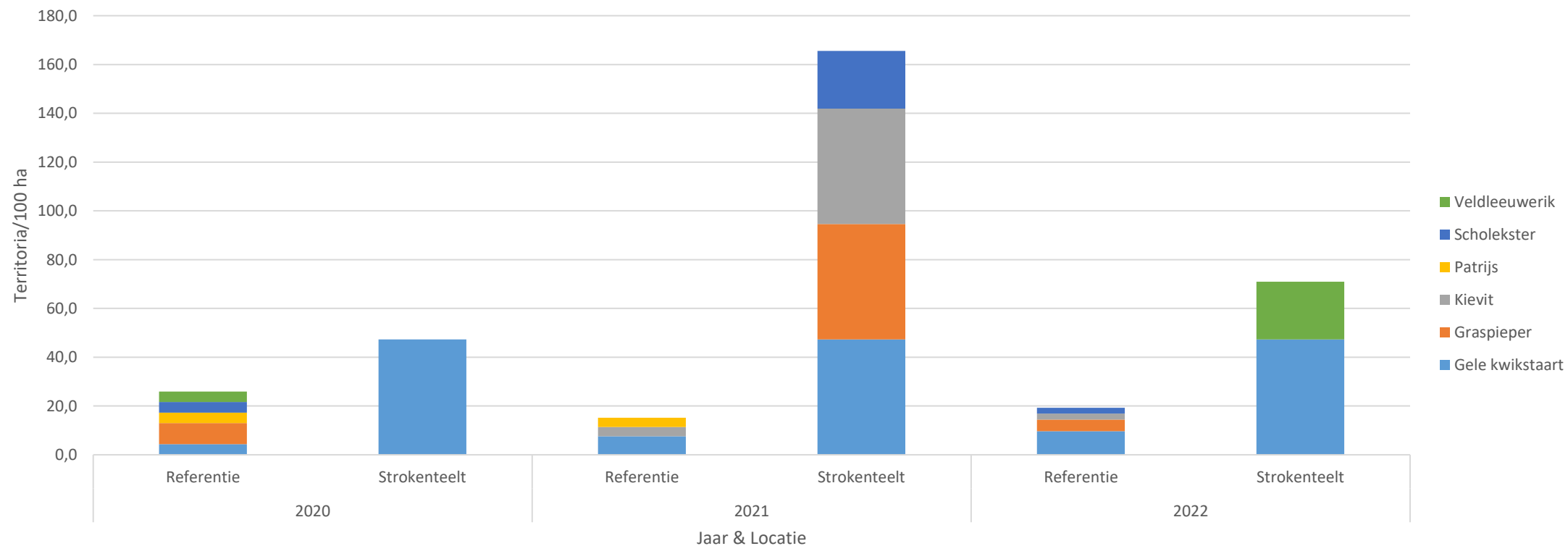
Doelsoorten Strokenteeltpercelen
Territoria/100 ha

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

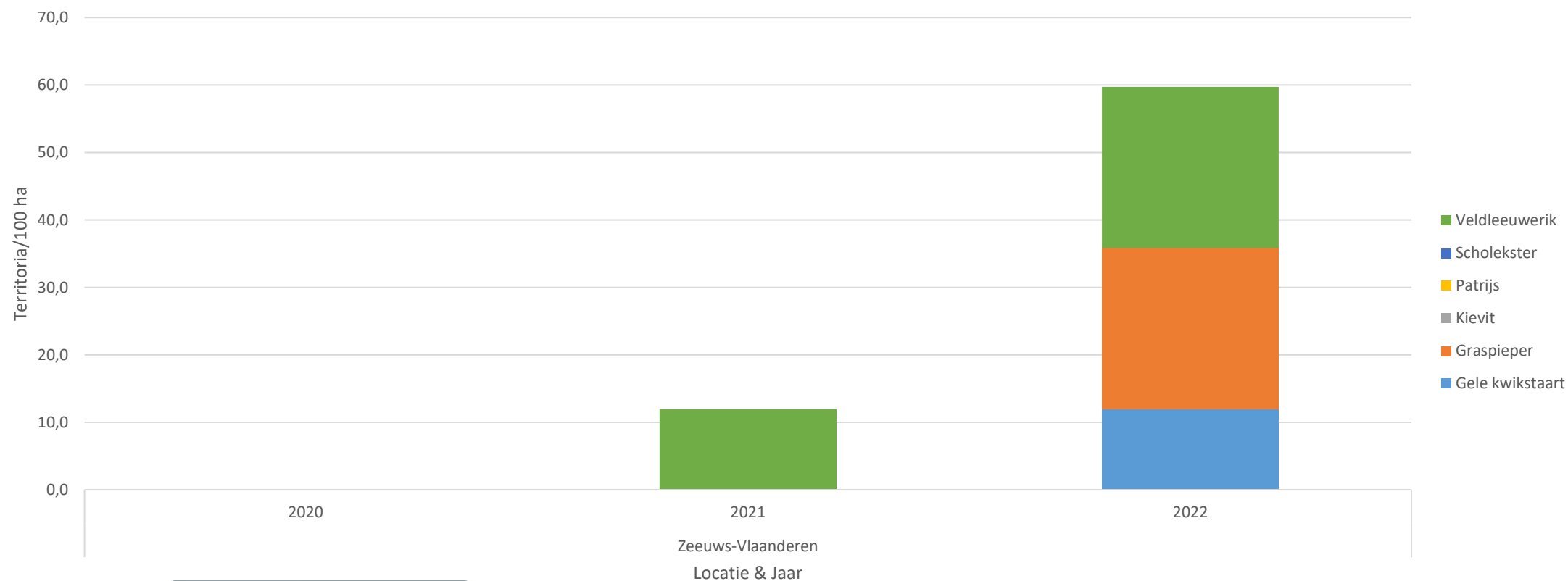
Rusthoeve
Strokenteelt VS monocultuur

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Strokenteelt Zeeuws-Vlaanderen

Nog geen strokenteelt
maar een uienperceel

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Kanttekening

- Omgeving speelt een rol in de resultaten van strokenteelt
- Strokenteelt percelen binnen het onderzoek verschillen van elkaar
 - Andere gewassen binnen de strokenteelt percelen
 - Aanwezige akkervogels in de omgeving
 - Heggen/sloten langs percelen
 - Strookbreedtes
 - Dichtheid maatregelen t.b.v. akkervogels en insecten

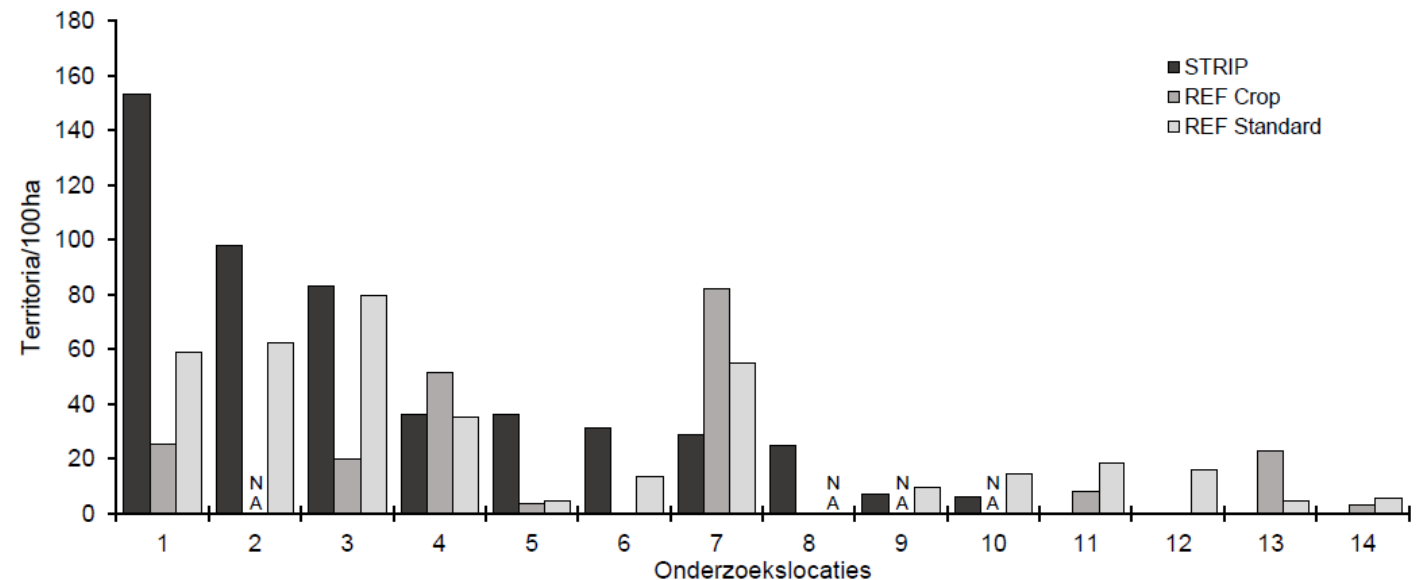
Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Data analyse WUR

2021/2022

- Hiervan zijn 3 strokenteeltpercelen binnen Zeeland meegenomen
- Bij 6 van de 10 strokenteelt locaties werd een hogere dichtheid aan territoria gevonden
- Op 4 locaties was er geen informatie over de teeltsystemen van referenties

Figuur 1. Territoria per 100 ha per studielocatie. De vergelijkingen zijn STRIP: de strokenteeltpercelen, REF Crop: de monocultuur referentiepercelen voor de gewassen aanwezig op de strokenteelt en REF Standard: de monocultuur referentiepercelen voor de gewassen aanwezig in het standaard bouwplan van de directe omgeving van de studielocatie. Op 4 locaties was er geen data beschikbaar voor een van de teeltsystemen (NA).

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Conclusie WUR 2021/2022

- Resultaten geven een voorzichtig positief beeld over strokenteelt en akkervogels
 - Wel zitten er grote verschillen in de strokenteelt percelen die zijn onderzocht
 - Daarnaast zijn de verschillen tussen monocultuur referentiepercelen en strokenteelt relatief beperkt
- Starten met strokenteelt betekend niet per definitie meer akkervogels, de werkelijkheid is complexer.
- De geschiktheid voor akkervogels hangt af van
 - het strokenteelt ontwerp
 - andere maatregelen (bloemstroken, heggen, graanstoppel en groenbemester)
 - de algehele omgeving

Vervolgonderzoek zal plaatsvinden om meer duidelijkheid te krijgen

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Versterking van effectiviteit strokenteelt voor biodiversiteit

- Bodemverbetering
 - versterking bodemleven → regenwormen zetten bacteriën en schimmels om naar voeding voor planten en gewassen
- Niet-kerende-grondbewerking
- Winterstoppels laten staan (tot 15 maart)
- Maaien vanaf 15 juni
- Akkerranden/bloemenblokken/overhoeken
- Landschapselementen

Naar een toekomstbestendige landbouw in Zeeland

leren van strokenteelt

Vragen?

Suzanne van de Straat

s.van.de.straat@hetzeeuwselandschap.nl

